

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Gemeente Bergen op Zoom
Postbus 35
4600 AA BERGEN OP ZOOM

VERZONDEN 03 MAART 2015

Onderwerp

Vooroverlegreactie voorontwerp-bestemmingsplan 'Warande'

Datum

3 maart 2015

Ons kenmerk

C2167197/3787848

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

A.J.J.M. (Anton) Danen

Telefoon

(073) 681 26 32

E-mail

adanen@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geacht college,

In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft u ons om een reactie gevraagd op het voorontwerp-bestemmingsplan 'Warande'.

Wij hebben ons beperkt tot de vraag hoe het bestemmingsplan zich verhoudt tot de provinciale belangen die op basis van het provinciaal ruimtelijk beleid relevant zijn. Uw voorontwerp-bestemmingsplan geeft ons geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Cluster Ruimte,
namens deze,

P.M.A. van Beek,
afdelingshoofd Cluster Ruimte

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Bereikbaarheid met
openbaarvervoer: zie
www.brabant.nl/busentaxi

Gemeente Bergen op Zoom
Mevrouw E.P.A.M. Weterings
Postbus 35
4600 AA BERGEN OP ZOOM

Uw e-mail van : 27 februari 2015

Uw kenmerk :

Ons kenmerk : *15UT003649*

Barcode :

Behandeld door : de heer J. Klaassen

Doorkiesnummer : 076 564 14 54

Datum : 24 maart 2015

Verzenddatum :

24 MAART 2015

Onderwerp: wateradvies voorontwerp bestemmingsplan Warande te Bergen op Zoom

Geachte mevrouw Weterings,

Op 27 februari 2015 heeft u voorontwerp bestemmingsplan Warande te Bergen op Zoom toegestuurd met het verzoek om conform de watertoets een advies uit te brengen zoals bedoeld in artikel 3.1.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Naar aanleiding van het voorontwerp bestemmingsplan hebben wij de volgende op- en aanmerkingen.

Toelichting

U geeft aan dat het plan van opzet consoliderend is. In fysiek opzicht verandert de mate van bebouwing en verharding niet of nauwelijks en is met betrekking tot de waterhuishouding dus een neutrale situatie aan de orde. In de toelichting heeft u daarnaast de werking van het watersysteem ter plaatse aangegeven.

Bij het opstellen van de waterparagraaf is wel deels uitgegaan van verouderde regelgeving en beleid van het waterschap. In de waterparagraaf wordt gewezen op het waterbeheersplan 2010-2015. Het ontwerp Waterbeheerplan 2016-2021 is niet genoemd. Verder wordt de "beleidsregel hydraulische randvoorwaarden 2009" genoemd, welke inmiddels is vervangen door de "beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater". Het gehanteerde uitgangspunt van 780 m³/ha verhard oppervlak aan retentie is daarmee ook achterhaald. Er wordt nu uitgegaan van 600 m³/ha.

Planregels en verbeelding

Er zijn geen opmerkingen over de planregels en de verbeelding.

Overige opmerkingen

Wij wijzen u erop dat voor werkzaamheden op en of in de nabijheid van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen en voor het onttrekken en of retourneren van grondwater op basis van de Keur een melding of vergunning benodigd kan zijn. Hierover kunt u contact op nemen met onze afdeling vergunningen, via telefoonnummer 076 564 13 45.

Aangezien de belangrijkste uitgangspunten voor het waterschap naar wens zijn opgenomen in het voorontwerp bestemmingsplan geven wij een positief wateradvies.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer Klaassen van het waterschap via telefoonnummer 076 564 14 54.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur
Hoofd afdeling vergunningen

ir. A.H.J. Bouten

College van burgemeester en wethouders van
Bergen op Zoom
Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (06) 579 19 038
F (050) 521 19 99
E L.F.W.Refwutu@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum
25 maart 2015

Doorkiesnummer
06 579 19 038

Ons kenmerk
P JW 15.0732

Uw kenmerk

Onderwerp
Reactie op voorontwerpbestemmingsplan Warande

Geacht college,

Naar aanleiding van uw e-mailbericht van 27 februari jl. waarmee u ons bovengenoemd voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 Bro, heeft toegezonden, hebben wij het plan beoordeeld. Het voorontwerp geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

De Gasunie heeft belang bij dit plan aangezien een gastransportleiding in het westelijk deel van het plangebied ligt.

Verbeelding

Het is voor ons niet mogelijk om de juiste ligging van de leiding middels een PDF-document te controleren. Voor de volledigheid sturen wij u de digitale leidinggegevens, deze zullen verzonden worden aan: E.P.A.M.Weterings@bergenopzoom.nl.

Indien gewenst, kunt u voor een nadere toelichting contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

Ymke van Atteveld
Legal Affairs Projects

Retouradres Postbus 25 6200 MA MAASTRICHT

RWS ONGECLASSIFICEERD

College van Burgemeester en Wethouders van de
Gemeente Bergen op Zoom
Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
Nederland

**Rijkswaterstaat Zuid-
Nederland**

Avenue Ceramique 125
6221 KV MAASTRICHT
Postbus 25
6200 MA MAASTRICHT
T 043 329 44 44
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Charlotte Rutten
Adviseur Ruimtelijke
Ordening

T 06-30406654
charlotte.rutten@rws.nl

VERZONDEN 31 MAART 2015

Datum

Onderwerp Voorontwerp bestemmingsplan Warande

Ons kenmerk

RWS-2015/13491

Geacht College,

In het kader van het vooroverleg heb ik via mail van 27 februari 2015 het voorontwerpbestemmingsplan Warande ontvangen. Ik heb dit plan beoordeeld op de beheerdersaspecten op de beheerdersaspecten, zoals deze door Rijkswaterstaat Zuid-Nederland worden behartigd.

Het plangebied is gelegen ten zuidoosten van de stad Bergen op Zoom en ten westen van de Rijksweg A58/A4.

In het plan geeft u aan dat de verkeersdrukke toeneemt tussen de knooppunten Zoomland en Markiezaat. U acht een verbreding niet uitgesloten. Gezien de eerdere overleggen tussen uw gemeente en Rijkswaterstaat, ga ik er ook nu van uit dat u in overleg treedt met Rijkswaterstaat Zuid-Nederland over plannen op of aan de Rijksinfrastructuur.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
Namens deze,
hoofd Netwerkontwikkeling en Visie
Rijkswaterstaat Zuid-Nederland,

 drs. L.M. Pacilly

BRANDWEER

Gemeente Bergen op Zoom
Ter attentie van het College van B&W
Postbus 35
4600 AA BERGEN OP ZOOM

Tramsingel 71, Breda
Postbus 3208
5003 DE Tilburg
Telefoon (088) 2250200
www.brandweermwb.nl

Datum	10 april 2015	Behandeld door	Harry Killaars
Onze referentie		Doorkiesnummer	06-53625089
Uw referentie		E-mail	harry.killaars@brandweermwb.nl
Uw brief van	27 februari 2015	Onderwerp	Bestemmingsplan Waranda

Geacht college,

Naar aanleiding van uw verzoek om advies externe veiligheid voor het bestemmingsplan Waranda, treft u hierbij ons advies aan, inzake art 13 lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen en art 12 lid 2 van Besluit externe veiligheid Buisleidingen. Het advies is gebaseerd op de door u toegezonden rapportage d.d. 27 februari 2015.

samenvatting

Voor de nieuw op te richten gebouwen adviseren wij u het volgende:

- Bij gebruik van mechanische ventilatie: een afsluitbare mechanische ventilatie toe te passen;
- Extra aandacht te besteden aan de detaillering van gevels, ramen en kozijnen zodat deze luchtdicht zijn uitgevoerd, zodat natuurlijke ventilatie als gevolg van tocht niet kan plaatsvinden;

Organisatorisch adviseren wij u het volgende

- *Aandacht besteden aan goede ontruimingsplannen, waarbij rekening wordt gehouden met externe incidenten;*
- Risicocommunicatie; wij adviseren u om, eventueel samen met de afdeling communicatie van de Veiligheidsregio, actief te communiceren over de risico's en de te nemen maatregelen. Werknemers en bewoners moeten op de hoogte zijn van wat men moet doen in geval van een ongeval.

risicoschets

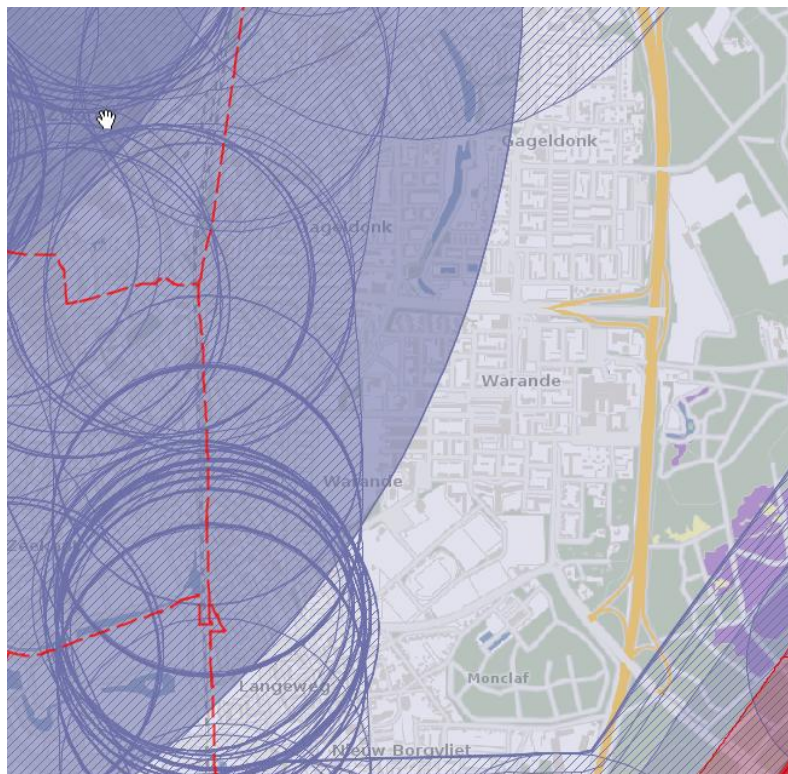
Dit hoofdstuk kunt u gebruiken voor de verantwoording van het groepsrisico, onderdeel h van artikel 13 lid 1 en de acceptatie van het restrisico.

Het plangebied bevindt zich op een locatie met een groot aantal risico's. Het invloedsgebied van de volgende risicobronnen hebben een direct dodelijk effect op de aanwezigen in het plangebied:

1. Nuplex Resins BV
2. Sabic Innovative Plastics BV
3. Mepavex Logistics BV
4. De NH₃ installatie van Lamb Weston/Meijer BV
5. Hoge druk gasleidingen.

BRANDWEER

Figuur: Uitsnede risicokaart

Scenario toxische wolk (risicobron 1,2 en 3)

Het scenario dat zich kan voordoen bij een van de risicovolle bedrijven is het ontstaan van een wolk met toxische verbrandingsproducten als gevolg van een brand in de opslagvoorziening met gevaarlijke stoffen. Deze toxische wolk zal zich in de omgeving verspreiden. Aanwezige personen kunnen als gevolg van de blootstelling aan deze wolk komen te overlijden. Daarnaast kunnen aanwezigen last krijgen van de luchtwegen en van brandende ogen.

Alle aanwezigen die zich buiten bevinden in het plangebied kunnen slachtoffer worden. Personen die zich in een moderne kantoor-, winkelcentra of woongebouw bevinden zijn daar enkele uren veilig. Aanwezigen in loodsen en andere niet luchtdichte gebouwen zullen ook slachtoffer worden. Schuilen in een moderne kantoor-, winkelcentra of woongebouw of het gebied direct haaks op de wind verlaten is het handelingsperspectief.

Scenario ammoniakwolk (risicobron 4)

Het scenario dat zich kan voordoen, is dat de dakleiding met ammoniak van de inrichting faalt. Hierdoor komt ammoniak vrij dat zich in de omgeving zal verspreiden. Overeenkomstig de gegevens van de risicokaart (welke door het bevoegd gezag zijn ingevuld) zullen tot op 1.300 m¹ van deze inrichting dodelijke slachtoffers vallen. Inhalatie van ammoniak leidt tot sterke prikkeling van de longen en bij langere blootstelling tot longoedeem. Door de sterke werking op de longen is schuilen in een luchtdicht gebouw het enige mogelijke handelingsperspectief.

De aanwezigen buiten en in niet luchtdichte gebouwen (voor Bouwbesluit 2003) kunnen bij dit scenario overlijden als gevolg van de blootstelling aan ammoniak.

Gasleidingen 40 bar en diverse doorsneden (risicobron 5)

Door een lekkage of (kleine) scheur in de buisleiding kan het aardgas vrijkomen en tot ontbranding worden gebracht door een ontstekingsbron in de nabijheid. Het vrijgekomen aardgas zal hierbij in brand vliegen wat gepaard gaat met een druk en hevige hitteontwikkeling in de vorm van een fakkelbrand. Door de hitte kunnen er, tot op een afstand van 15 m¹ zullen personen 1^e grad brandwonden oplopen..

BRANDWEER

Bij een volledige breuk en opvolgende explosie zullen de drukeffecten ook een grote rol spelen. Tot op een afstand van 140 m¹ (risicokaart) kunnen aanwezige personen overlijden. Tot op een afstand van 175 m¹ lopen aanwezigen brandwonden op.

Het plangebied bevindt zich direct naast de leidingen. Aanwezigen zullen als gevolg van beide scenario's slachtoffer kunnen worden.

zelfredzaamheid

Dit hoofdstuk kunt u gebruiken voor uw verantwoording van het groepsrisico onderdeel 1 van artikel 13 lid 1.

Bij het thema zelfredzaamheid is het van belang onderscheid te maken tussen verschillende gebouwtypen. Niet alleen de vluchtmogelijkheden kunnen verschillen per gebouw maar ook de bewoners kunnen in meer of mindere mate (verminderd) zelfredzaam zijn.

Bij het bepalen van de mate van zelfredzaamheid per gebouwtype spelen de volgende afwegingscriteria een rol:

- Fysieke gesteldheid bewoners of aanwezigen: kunnen de personen zich tijdig voortbewegen en zelfstandig in veiligheid brengen? Ja, er zijn in het plangebied geen functies voor mensen met een fysieke beperking opgenomen.
- Zelfstandigheid bewoners of aanwezigen: kunnen de personen zelfstandig een gevaarinschatting maken en zich zelfstandig in veiligheid brengen? Ja, aanwezigen zullen over het algemeen zelfstandig zijn.
- Alarmeringsmogelijkheden bewoners of aanwezigen: kunnen de personen tijdig worden gealarmeerd? Het plangebied is gelegen in het dekkingsgebied van de WAS-installatie. Verder is er sprake van bedrijven, welke via de BHV gealarmeerd kunnen worden. Voor aanwezigen in woningen is alarmering lastiger.
- Vlucht- en schuilmogelijkheden gebouw & omgeving: heeft het gebouw voldoende vluchtmogelijkheden? En zijn er voldoende mogelijkheden om het gebied te ontvluchten? Het plangebied is langs alle zijden te verlaten. Loodsen e.d. zijn niet geschikt om te schuilen.
- Mogelijkheden tot gevaarinschatting van scenario: laat het ongeval zich tijdig aankondigen? En is de dreiging duidelijk herkenbaar? Dit is voor de scenario's verschillend

Door het invullen van onderstaande tabel, op basis van de verschillende criteria, kan systematisch per gebouwtype worden nagegaan hoe het is gesteld met de zelfredzaamheid.

Scenario	Gebouw-type	Afwegingscriteria				
		Fysieke gesteldheid personen	Zelfstandigheid personen	Alarmeringsmogelijkheden personen en aanwezigen	Vlucht en schuilmogelijkheden gebouw & omgeving	Gevaarinschattingmogelijkheden-scenario
Toxisch	Woningen	+	+	+/-	+	-
	Kantoren	+	+	+	+	-
	Loodsen e.d.	+	+	+	-	-
	Winkelcentra	+	+	+	+	-
Explosie	Woningen	+	+	+/-	+	+/-
	Kantoren	+	+	+	+	+/-
	Loodsen e.d.	+	+	+	-	+/-
	Winkelcentra	+	+	+	+	+/-
gasleiding	Woningen	+	+	+/-	+	+
	Kantoren	+	+	+	+	+
	Loodsen e.d.	+	+	+	-	+
	Winkelcentra	+	+	+	+	+

De zelfredzaamheid is redelijk. In het 'hoofdstuk maatregelen' zijn maatregelen genoemd die de zelfredzaamheid nog verder kunnen verbeteren.

BRANDWEER

hulpverlening

Dit hoofdstuk bevat informatie die u kunt gebruiken bij de verantwoording van het groepsrisico onderdeel h artikel 13 lid 1.

Om effectief en efficiënt hulp te kunnen bieden ten tijde van een ongeval zijn de opkomsttijd, de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen van belang. De hulpverleningsdiensten moeten voldoende capaciteit beschikbaar te hebben om alle effecten binnen een kort tijdsbestek te kunnen bestrijden.

Opkomsttijd

De opkomsttijd momenteel minder dan 10 minuten. Hiermee wordt voldaan aan de norm voor de opkomsttijden gesteld in dekkings- en spreidingsplan.

Bluswater

In de directe nabijheid van de risicobron en in het plangebied dienen voldoende effectieve bluswatervoorzieningen aanwezig te zijn.

De primaire bluswater voorziening is in orde. De secundaire bluswater voorziening kan onttrokken worden uit openwater

Bereikbaarheid

Ten aanzien van de bereikbaarheid zijn er geen bijzonderheden.

Waarschuwinginstallatie

Het plangebied ligt binnen het dekkingsgebied van een waarschuwing- en alarmeringsinstallatie. Dit kan gebruikt worden om de bevolking te waarschuwen.

Maatregelen

De maatregelen die hier beschreven worden, kunt u in uw verantwoording van het groepsrisico noemen onder de onderdelen d, e en g artikel 13 lid 1.

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de mogelijkheden voor het verkleinen van de effecten door middel van bouwkundige, planologische of organisatorische maatregelen. Deze maatregelen dienen tevens ter verbetering van de zelfredzaamheid. De maatregelen richten zich niet slechts tot het bestemmingsplan maar tot de gehele gemeentelijke organisatie.

Bouwkundige (en inrichtings)maatregelen

De hieronder genoemde maatregelen gelden Voor nieuw op te richten gebouwen (waaronder de brandweerkazerne en de mogelijke bedrijfswoningen):

- Bij gebruik van mechanische ventilatie: een afsluitbare mechanische ventilatie toe te passen. *Bij het vrijkomen van toxische stoffen zullen deze door de mechanische ventilatie de gebouwen ingezogen worden. In het algemeen is een mechanische ventilatie niet (makkelijk) uit te zetten. Om binnen afgeschermd te zijn van toxische stoffen moet de ventilatie of centraal of met een noodknop uit te zetten zijn. Bij woningen moet deze schakelknop bij voorkeur in de meterkast worden geplaatst. Bij bedrijven bij voorkeur op het ontruimingspaneel.*
- Extra aandacht te besteden aan de detaillering van gevels, ramen en kozijnen zodat deze luchtdicht zijn uitgevoerd, zodat natuurlijke ventilatie als gevolg van tocht niet kan plaatsvinden. *Dit vraagt om goede controle van de detaillering in de bouwvergunning en tijdens de bouw.*

Organisatorische

- Risicocommunicatie wij adviseren u om, eventueel samen met de afdeling communicatie van de Veiligheidsregio, actief te communiceren over de risico's en de te nemen maatregelen. Werknemers en bewoners moeten op de hoogte zijn van wat men moet doen in geval van een ongeval.
- Ontruimingsplan, nooduitgangen en vluchtplannen
Aandacht moet worden besteed aan goede ontruimingsplannen bij inrichtingen (ook voor externe incidenten), hoorbaarheid van sirenes en nooduitgangen. De zelfredzaamheid kan met behulp van ontruimingsplannen en de bedrijfshulpverlening-organisatie worden voorbereid en beoefend.

BRANDWEER

hulpverleningscapaciteit

Indien zich een scenario voordoet, zoals beschreven; is de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant voldoende ingericht om binnen het eerste uur materieel te kunnen leveren en de ramp te bestrijden. De medische hulpverleningscapaciteit is onvoldoende. Interregionale bijstand zal noodzakelijk zijn.

Indien u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met de heer H. Killaars.

Conform artikel 3.43 van de Algemene wet bestuursrecht ontvangen wij graag van uw zijde een afschrift van het genomen besluit.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant,
Afdelingshoofd Risicobeheersing,

H. Sijbring